

פרשת נִישָׁב — משמעות יום ההולדת

בפרשת השבוע אנחנו קוראים על חגיגת יום הולדת: "נִיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, יוֹם הַלֵּלָת אֶת פְּרִיעָה, וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה לְכָל עֶבְדָיו" (מ, כ). רש"י מפרש שהיום שבו נולד פרעה היה יום חג (ועיין כאן בפירושו רד"ק ובתורה תמימה).

על הפסוק "עַתָּה לְלֵלָת" (קהלת ג ב) כתב הרב חיד"א בפירושו "חומת אנך" בשם המקובלים שבכל שנה ביום שבו נולד האדם, מזלו בריא וחזק. מסיבה זו מאחלים ביום זה "מזל טוב". יום הולדת הוא יום שמחה כמו שכתב רבי יוסף חיים, בעל ה"בן איש חי" (ראה יז): "יש נוהגים לעשות בכל שנה את יום הלידה ליום טוב, וסימן יפה הוא, וכן נוהגים בביתנו".

בספר "מנהגי החתם סופר" (פרק ז אות יד עמוד לט) מסופר שרבי משה סופר, ה"חתם סופר", היה נוהג להשלים את לימוד החומש עם התלמידים בז' בתשרי שהוא יום הולדתו, והיה נותן לכל אחד מהתלמידים מתנה.

רבי חיים פלאג'י כתב בספרו "צדקה לחיים" (מערכה ע): ביום ההולדת ירבה אדם בצדקה, ויזכה לעשות כך עוד הרבה שנים ברווח ולא בצער.

הרב יוסף הכהן שוורץ הי"ד, שהיה דיין בהונגריה, כתב בשו"ת "גנזי יוסף" (סימן ד') שישנם אנשי מעשה שבכל שנה מהדרים ביום הולדתם לברך ברכת שהחיינו על איזה פרי חדש או בגד חדש. והרב הלל פוסק כתב בשו"ת "הלל אומר" (אורח חיים סימן קלט): ביום ההולדת יקדיש אדם את אותו היום שיהיה קודש לה' בלימוד תורה, כי מסוגל היום הזה לבטל ממנו כל גזרות רעות.

במסכת מועד קטן (כח.) מסופר שבהגיע רב יוסף לגיל שישים הוא עשה סעודה לחכמים, משום שבגיל זה יצא מכלל חיוב כרת.

מסופר על רבי ישראל מאיר הכוהן, ה"חפץ חיים", כשמלאו לו שבעים שנה הוא הזמין את שני תלמידיו המפורסמים, הרב יוסף כהנמן שהיה ראש ישיבת פוניבז' והרב אלחנן וסרמן, וכיבד אותם בעוגות ובמשקה ובירך ברכת שהחיינו על בגד חדש.

כעבור עשרים שנה, במלאות ל"חפץ חיים" תשעים שנה, הוא הזמין אנשים, וערך סעודת הודיה על החסד הגדול שהאריך ה' את ימיו. הוא עורר את הנאספים להיזהר בשמירת הלשון, ואמר להם שהוא האריך ימים בזכות ספרו "החפץ חיים".

יהי רצון שיזכה כל אחד לחגוג את יום הולדתו עד מאה ועשרים שנים טובות, מתוך בריאות נחת ושמחה.